

P.Z. br. 557

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/13-01/307
URBROJ: 65-14-09

Zagreb, 22. svibnja 2014.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 22. svibnja 2014. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Predraga Matića, ministra branitelja, Maju Sporiš, zamjenicu ministrice socijalne politike i mladih, Vesnu Nad, zamjenicu ministra branitelja, te Hrvoja Sadarića i mr. sc. Ivu Prpić, pomoćnike ministrice socijalne politike i mladih.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/13-01/277

Urbroj: 50301-04/12-14-6

Zagreb, 22. svibnja 2014.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi sa člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Milanku Opačić, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske i ministricu socijalne politike i mladih, Predraga Matića, ministra branitelja, Maju Sporiš, zamjenicu ministricu socijalne politike i mladih, Vesnu Nađ, zamjenicu ministra branitelja, te Hrvoja Sadarića i mr. sc. Ivu Prpić, pomoćnike ministricu socijalne politike i mladih.

 PREDSJEDNIK
Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O JEDINSTVENOM
TIJELU VJEŠTAČENJA**

Zagreb, svibanj 2014.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O JEDINSTVENOM TIJELU VJEŠTAČENJA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom ustrojava jedinstveno tijelo vještačenja, definira pojam vještačenja, djelokrug rada i područja za koja se provodi vještačenje.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. VJEŠTAČENJE I PODRUČJA VJEŠTAČENJA

Članak 3.

(1) Vještačenje u smislu ovoga Zakona je utvrđivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe.

(2) Vještačenje iz stavka 1. ovoga članka provodi se u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata, te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja, kao i u svrhu ostvarivanja prava u drugim područjima u kojima se prava ostvaruju na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja kada je to propisano ovim Zakonom ili posebnim propisom.

(3) Vještačenje iz stavka 1. ovoga članka provodi se na zahtjev nadležnog tijela koje odlučuje o pravima u područjima iz stavka 2. ovoga članka, a za ostvarivanje kojih je potreban nalaz i mišljenje tijela vještačenja.

(4) Vještačenje iz stavka 1. ovoga članka obavljaju doktori medicine specijalisti odgovarajuće specijalizacije, socijalni radnici, psiholozi, stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila i drugi stručnjaci prema potrebi.

(5) Vještaci iz stavka 4. ovoga članka zaposlenici su Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Zavod).

Članak 4.

Vještačenje iz članka 3. ovoga Zakona provodi se na temelju metodologija za utvrđivanje tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog i mentalnog oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore te radne sposobnosti osobe.

Članak 5.

- (1) Metodologije iz članka 4. ovoga Zakona propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.
- (2) Metodologije iz stavka 1. ovoga članka između ostalog obuhvaćaju i:
- način utvrđivanja oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore, te radne sposobnosti osobe,
 - način rada vještaka i postupak njihovog imenovanja,
 - dokumentaciju potrebnu za vještačenje (vrstu i sadržaj),
 - oblik i sadržaj obrasca na kojem se daje nalaz i mišljenje tijela vještačenja,
 - stručni sastav tima vještaka koji provode vještačenje u svrhu ostvarivanja prava iz područja iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona po pojedinim vrstama predmeta, te po pojedinom stupnju.

III. DEFINIRANJE I DJELATNOST TIJELA VJEŠTAČENJA

Članak 6.

- (1) Jedinstveno tijelo vještačenja (u daljnjem tekstu: tijelo vještačenja) ustrojstvena je jedinica Zavoda.
- (2) Djelatnost i nadležnost Zavoda utvrđena je posebnim propisom kojim se uređuje profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom.
- (3) Sredstva za rad tijela vještačenja osiguravaju se u državnom proračunu na poziciji Zavoda.

Članak 7.

- (1) Djelatnost tijela vještačenja iz članka 6. ovoga Zakona je:
- vještačenje u prvom stupnju, drugom stupnju te za potrebe kontrolnih pregleda u postupcima radi ostvarivanja prava iz područja propisanih člankom 3. stavkom 2. ovoga Zakona,
 - vještačenje u prvom stupnju, drugom stupnju te za postupke kontrolnih pregleda u postupcima radi ostvarivanja prava iz područja mirovinskog osiguranja, obiteljskih davanja te davanja za majčinstvo i istovjetnih davanja za očinstvo u provedbi uredbi europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju,
 - davanje prijedloga i stručnih mišljenja vezanih uz provođenje vještačenja,
 - praćenje, organiziranje i unaprjeđivanje poslova vještačenja,
 - provođenje izobrazbe iz područja vještačenja,
 - drugi poslovi utvrđeni posebnim propisima, Statutom i aktima Zavoda.
- (2) Vještačenje u prvostupanjskom postupku radi ostvarivanja prava iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka obavlja se u područnim ustrojstvenim jedinicama Zavoda mjesno nadležnim prema prebivalištu osobe koja se vještači.
- (3) Vještačenje u drugostupanjskom postupku radi ostvarivanja prava iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka obavlja se u Središnjem uredu Zavoda.

Članak 8.

- (1) U obavljanju svoje djelatnosti tijelo vještačenja:
- daje nalaz i mišljenje na propisanom obrascu,
 - vodi evidenciju i dokumentaciju u vezi s poslovima vještačenja,
 - surađuje s tijelima državne uprave,
 - za potrebe Registra osoba s invaliditetom dostavlja presliku nalaza i mišljenja Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo,
 - jednom godišnje podnosi izvješće o radu.
- (2) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije tijela vještačenja, te sadržaj izvješća o radu tijela vještačenja propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad i mirovinski sustav.
- (3) Izvješće o radu tijela vještačenja sastavni je dio izvješća o radu Zavoda.

Članak 9.

- (1) Osobi koja se vještači, a koja radi vještačenja, odnosno pripreme nalaza i mišljenja, od strane Zavoda bude upućena u drugo mjesto različito od mjesta svoga stanovanja ima pravo na naknadu putnih troškova.
- (2) Pravo na naknadu putnih troškova iz stavka 1. ovoga članka osim osobe koja se vještači ima i osoba koja je od strane Zavoda određena kao pratitelj osobe iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Naknada putnih troškova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obuhvaća naknadu za troškove prijevoza te naknadu za troškove prehrane i smještaja za vrijeme putovanja, odnosno boravka u drugom mjestu.
- (4) Visina naknade, uvjeti i način ostvarivanja naknade iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrđuju se općim aktom Zavoda.

Članak 10.

- (1) Nalaz i mišljenje tijela vještačenja, izrađeno za potrebe prvostupanjskog, odnosno drugostupanjskog postupka, podliježe reviziji ako je to propisano posebnim propisom.
- (2) Ako se revizijom iz stavka 1. ovoga članka ospori nalaz i mišljenje tijela vještačenja, tijelo vještačenja obvezno je preispitati svoj nalaz i mišljenje uzimajući u obzir navode iz revizorskog nalaza.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

- (1) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 5. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi kojima se uređuju postupci vještačenja radi ostvarivanja prava iz područja propisanih člankom 3. stavkom 2. ovoga Zakona.
- (2) U postupcima u kojima se odlučuje o zahtjevima za ostvarivanje prava iz područja propisanih člankom 3. stavkom 2. ovoga Zakona koja se ostvaruju na temelju nalaza i

mišljenja tijela vještačenja, koji nisu pravomoćno okončani do 1. siječnja 2015. godine, vještačenje će se provoditi prema propisima koji su bili na snazi u trenutku podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

(3) Vještaci, drugi stručnjaci i službenici zaposleni na poslovima vještačenja i u vezi s vještačenjem u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, danom 1. siječnja 2015. godine postaju zaposlenici Zavoda.

(4) Vještaci, drugi stručnjaci i službenici iz stavka 3. ovoga članka zadržavaju sva stečena prava i plaće sukladno ugovorima o radu i posebnim propisima do sklapanja novih ugovora o radu sukladno općem aktu Zavoda.

(5) S danom 1. siječnja 2015. godine Zavod preuzima nedovršene predmete vještačenja u postupcima ostvarivanja prava iz područja iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona od nadležnih tijela vještačenja.

Članak 12.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 5. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za rad i mirovinski sustav donijet će pravilnik iz članka 8. stavka 2. ovoga Zakona do 30. studenoga 2014. godine.

Članak 13.

(1) Zavod je dužan uskladiti Statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Zavod je dužan osigurati početak rada jedinstvenog tijela vještačenja s danom 1. siječnja 2015. godine.

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zaštita osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj osigurava se u različitoj mjeri i na različit način, ovisno o sustavu u kojem se ta zaštita ostvaruje. Pritom se pojedina prava, kojima se omogućava osiguranje neovisnosti osoba s invaliditetom i njihove socijalne i radne integracije, osiguranje prava na jednaki ili povlašteni način postupanja u postizanju vlastitih interesa, kompenziranje nepovoljnog položaja i otklanjanje poteškoća pri sudjelovanju u planiranju, kreiranju i provedbi socijalne politike, te ostvarivanje prava na dignitet, afirmaciju i uključivanje u društvo, ostvaruje temeljem brojnih propisa kojima se reguliraju određena područja društvenog života. Kako bi se postiglo ujednačavanje prava istog naziva, koja osobe s istom vrstom oštećenja zdravlja ostvaruju u različitim sustavima, potrebno je izmijeniti postojeću praksu u Republici Hrvatskoj, budući da praksa pokazuje da se u različitim sustavima na različite načine utvrđuje oštećenje zdravlja. Tako u Republici Hrvatskoj trenutno postoji šest tijela vještačenja koja vještače u svrhu ostvarivanja prava u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora i zaštite ratnih i civilnih žrtava rata, te utvrđuju neki od aspekata invaliditeta, pri čemu koriste različite zakonske propise u svojem radu.

Tako je trenutno u sustavu mirovinskog osiguranja zaposleno 47 doktora medicine specijalista, 16 socijalnih radnika, 2 defektologa, 2 psihologa i 45 administratora, koji izrade oko 100.000 nalaza i mišljenja godišnje. Na plaće ovih zaposlenika troši se oko 14.000.000,00 kuna godišnje, dok se dodatnih 8.000.000,00 kuna godišnje troši za troškove osiguranika (plaćanje putnih troškova i dodatnih pregleda), a što ukupno iznosi 22.000.000,00 kuna za troškove provođenja vještačenja u ovim predmetima.

U sustavu socijalne skrbi angažirano je oko 900 honorarnih vještaka, zaposleno je 6 administrativnih radnika na istim poslovima, te ovi vještaci godišnje izrade oko 25.000 nalaza i mišljenja za što se godišnje utroši oko 14.000.000,00 kuna.

U sustavu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, u dijelu koji se odnosi na vještačenje za potrebe ostvarivanja prava na roditeljske potpore, godišnje se vještači oko 9.000 predmeta, te s obzirom na to da ovisno o rasporedu poslova na ovim predmetima rade vještaci koji rade i na predmetnima vještačenja radi ostvarivanja drugih prava iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, procjenjuje se da se na vještačenja radi ostvarivanja prava na roditeljske potpore godišnje troši oko 4.400.000,00 kuna.

Na poslovima vještačenja koje se provodi u sustavu Ministarstva branitelja trenutno nema zaposlenih vještaka, angažiran je 61 honorarni vještak, zaposlen je jedan administrator, a godišnje se u tom sustavu obradi oko 6.000 predmeta, te se pritom na vještačenja utroši oko 3.000.000,00 kuna godišnje.

U sustavu obrazovanja na poslovima utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta nema zaposlenih vještaka, već u ovim predmetima vještače honorarni vještaci, a na njihove honorare se troši oko 20.000,00 kuna godišnje.

Slijedom navedenoga, vidljivo je da se trenutno na predmetna vještačenja, koja bi 1. siječnja 2015. godine preuzelo jedinstveno tijelo vještačenja (140.000 vještačenja), godišnje troši oko 43.400.000,00 kuna.

Stoga se radi ujednačenosti postupanja pri utvrđivanju oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti i radne sposobnosti pristupilo definiranju jedinstvenog tijela vještačenja i metodologija koje će koristiti to tijelo.

Potreba osnivanja jedinstvenog tijela vještačenja temelji se prvenstveno na Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnom protokolu uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom, koju je Vlada Republike Hrvatske potpisala 30. ožujka 2007. godine, a temeljem kojih je Hrvatski sabor 2007. godine donio Zakon o potvrđivanju Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnog protokola uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (Narodne novine - Međunarodni ugovori, br. 6/2007 i 5/2008), te Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine (Narodne novine, broj 63/2007), kojom je utvrđena mjera u kojoj se nadležna tijela obvezuju izraditi stručnu i analitičku podlogu o mogućnostima unaprjeđenja prava s osnove invalidnosti, te predložiti donošenje odgovarajućih propisa. Kao jedna od aktivnosti u okviru navedene mjere predviđeno je i utvrđivanje jedinstvenog tijela vještačenja.

Cilj ovoga zakona je uspostavljanje sustava vještačenja sa stručnjacima koji su zaposleni u sustavu u punom radnom vremenu. Vještaci, osim svoje bazične edukacije, imaju jedinstvenu edukaciju o principima i metodologiji vještačenja, dok je trenutno, osim u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, metodologija vještačenja prepuštena članovima raznih povjerenstava koji su stručni u svojim područjima, ali nisu educirani za proces vještačenja. Kvaliteta i ujednačenost je upitna kada se u sustavima koristi veliki broj honorarnih suradnika, primjerice preko 900 suradnika.

Analizom broja predmeta i broja zaposlenih vještaka te njihove radne opterećenosti dolazi se do projekcije da je za tijelo vještačenja potrebno za početak rada osigurati 90 vještaka. Od minimalno potrebnog broja vještaka, 67 vještaka zaposleno je u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i postat će 1. siječnja 2015. godine zaposlenici Zavoda, a preostali broj potrebnih vještaka zaposlit će se i financirati iz sredstava koji se sada troše za honorarne suradnike. Za plaće vještaka i pratećeg osoblja (zatečenog u sustavu), te materijalne troškove, kao što su putovanja vještaka iz regionalnih centara u ispostave, te troškove putovanja i dodatnih medicinskih obrada samih osiguranika, procjenjuje se da će biti dostatno 38.000.000,00 kuna godišnje što predstavlja manji iznos u odnosu na trenutne troškove vještačenja.

Po donošenju ovoga zakona pristupit će se izmjenama propisa kojima je sada regulirano vještačenje, na način da će se predmetni propisima, umjesto na različita povjerenstva za vještačenje, uputiti na pribavljanje mišljenja od strane jedinstvenog tijela vještačenja, dok će se metodologija vještačenja po kojoj postupaju predmetna tijela urediti uredbom Vlade Republike Hrvatske kojom će se staviti izvan snage sadašnji provedbeni propisi koji uređuju vještačenje. Predmetne zakonske izmjene izvršit će su u koordinaciji svih nadležnih tijela.

Nadalje, Centar za medicinsko vještačenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 1. siječnja 2015. godine postat će dio Zavoda za vještačenje, odnosno okosnica

jedinstvenog tijela vještačenja, što će dodatno biti regulirano izmjenama Zakona o mirovinskom osiguranju do kraja 2014. godine.

Također, osnivanje jedinstvenog tijela vještačenja i donošenje ovoga zakona predstavlja početak ujednačavanja i pravednijeg načina provođenja vještačenja na razini Republike Hrvatske.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Predloženim zakonom uređuje se, između ostaloga:

- utvrđivanje jedinstvenog tijela vještačenja kao ustrojstvene jedinice Zavoda za profesionalnu rehabilitaciju, vještačenje i zapošljavanje osoba s invaliditetom,
- djelatnost i poslovi tijela vještačenja,
- mjesna nadležnost za obavljanje poslova vještačenja u prvostupanjskim i drugostupanjskim postupcima,
- definiranje vještačenja i područja vještačenja koja se provode u sklopu jedinstvenog tijela vještačenja,
- vještaci koji provode postupke vještačenja u okviru jedinstvenog tijela vještačenja te njihov status,
- pravo na naknadu troškova putovanja na preglede za potrebe izrade nalaza i mišljenja,
- mogućnosti definiranja obvezne revizije za ostvarivanje pojedinih prava u sustavima na koje se jedinstveno tijelo vještačenja odnosi,
- druga pitanja kojima se uređuje rad jedinstvenog tijela vještačenja.

Osnivanjem jedinstvenog tijela vještačenja vještačenje bi se provodilo na jednom mjestu što smanjuje administrativne procedure koje su do sada postojale, a sukladno kojima je osoba koju treba vještačiti morala prolaziti kroz dva ili više sustava vještačenja da ostvari određena prava. Naime, prema važećim propisima svaki korisnik je, radi ostvarivanja prava u svakom pojedinom sustavu, morao svaki puta biti ponovno vještačen, što je osim dodatnih nepotrebnih troškova, stvaralo i dodatnu nepotrebnu obvezu samom korisniku.

Sukladno predloženom zakonu, korisnik može na temelju jednog dokumenta (nalaza i mišljenja jedinstvenog tijela vještačenja) ostvarivati određena prava u različitim sustavima. Sukladno predloženom zakonu jedinstveno tijelo vještačenja djelovalo bi kao ustrojstvena jedinica Zavoda za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom koja bi funkcionirala na razini Republike Hrvatske, s ispostavama na područnoj (regionalnoj), odnosno lokalnoj razini. Naime, Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 157/2013) osnovan je Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom koji će, između ostalog, obavljati i sljedeće poslove: vještačenje u prvom i drugom stupnju u postupcima radi ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, roditeljskih potpora, obrazovanja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata te drugim područjima u kojima se ostvaruju određena prava na temelju vještačenja, odnosno na temelju nalaza i mišljenja tijela vještačenja, kao i druge poslove vezane uz vještačenje sukladno posebnom propisu.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Propisuje se uspostava jedinstvenog tijela vještačenja koja se temelji prvenstveno na Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom i Fakultativnom protokolu uz Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom, te Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, kojom je utvrđena mjera izrade stručne i analitičke podloge o mogućnostima unaprjeđenja prava s osnove invalidnosti, te donošenje odgovarajućih propisa. Jedna od aktivnosti iz navedene mjere je i utvrditi jedinstveno tijelo vještačenja. Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom osnovan je Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom u kojem će se uspostaviti jedinstveno tijelo vještačenja.

Uz članak 2.

Propisuje se rodna neutralnost pri tumačenju izraza.

Uz članak 3.

Definira se pojam vještačenja u smislu ovoga zakona, te sustavi koji za potrebe ostvarivanja prava korisnika mogu zatražiti nalaz i mišljenje Jedinstvenog tijela vještačenja. Definira se da se vještačenje može provesti samo na zahtjev nadležnog tijela koje odlučuje o nekom od navedenih prava (u području socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, prava po osnovi roditeljskih potpora, zaštite ratnih i civilnih žrtava rata, te u svrhu utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta pri ostvarivanju prava u sustavu obrazovanja).

Definiraju se osnovni profili vještaka, dok će se po potrebi dodatno angažirati i drugi stručnjaci po potrebi sukladno Metodologiji koju će uredbom propisati Vlada Republike Hrvatske. Također se definira i da su vještaci zaposlenici Zavoda.

Uz članak 4.

Propisuje da se vještačenje provodi na temelju metodologija za utvrđivanje oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore, radne i preostale radne sposobnosti osobe.

Uz članak 5.

Propisuje da će metodologije koje će u svom radu koristiti tijelo vještačenja propisati uredbom Vlada Republike Hrvatske, te se propisuje okvirni sadržaj ovih metodologija tako da će one sadržavati način utvrđivanja oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore, radne i preostale radne sposobnosti osobe, način rada vještaka i postupak njihovog imenovanja, dokumentaciju potrebnu za vještačenje (vrsta i sadržaj), oblik i sadržaj obrasca na kojem se daje nalaz i mišljenje tijela vještačenja, te stručni sastav tima vještaka koji provode vještačenje u svrhu ostvarivanja prava iz područja iz članka 3. stavka 2. ovoga zakona po pojedinim vrstama predmeta.

Uz članak 6.

Definira se jedinstveno tijelo vještačenja kao ustrojstvena jedinica Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, te se propisuje da se sredstva za rad tijela vještačenja osiguravaju u državnom proračunu na poziciji Zavoda.

Uz članak 7.

Propisuje se djelatnost tijela vještačenja, te mjesna nadležnost u prvom i drugom stupnju za provođenje vještačenja pri jedinstvenom tijelu vještačenja.

Uz članak 8.

Propisano je da u obavljanju svoje djelatnosti tijelo vještačenja daje nalaz i mišljenje na propisanom obrascu, vodi evidenciju i dokumentaciju u vezi s poslovima vještačenja, surađuje s tijelima državne uprave, za potrebe Registra osoba s invaliditetom dostavlja presliku nalaza i mišljenja Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, te jednom godišnje podnosi izvješće o radu.

Propisano je i da sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije tijela vještačenja, te sadržaj izvješća o radu tijela vještačenja pravilnikom propisuje ministar nadležan za rad i mirovinski sustav, te da je izvješće o radu tijela vještačenja sastavni dio izvješća o radu Zavoda.

Uz članak 9.

Utvrđuje se pravo na naknadu troškova koju priznaje Zavod za upućivanje na preglede osobe koja se vještači u drugo mjesto, različito od njegova mjesta stanovanja.

Uz članak 10.

Propisuje se mogućnost da se posebnim propisom uredi obvezna revizija nalaza i mišljenja tijela vještačenja. Ova mogućnost trenutno postoji u sustavima ostvarivanja pojedinih prava u području mirovinskoga osiguranja, te pri ostvarivanju pojedinih prava u sustavu branitelja. Predmetnom člankom ujedno se propisuje obveza jedinstvenog tijela vještačenja da, u slučaju da se revizorskim nalazom ospori nalaz i mišljenje tijela vještačenja, obvezno preispita svoj nalaz i mišljenje, uzimajući u obzir navode iz revizorskog nalaza.

Uz članke 11. do 14.

Uređuje se postupak vještačenja do donošenja ovoga zakona, status vještaka, rokovi za donošenje pravilnika i uredbe o metodologiji, te rokovi u kojima je Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom dužan uskladiti akte i uspostaviti tijelo vještačenja, odnosno osigurati početak rada jedinstvenog tijela vještačenja.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provođenje ovoga zakona ne iziskuje osiguranje dodatnih financijskih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Za poslove vještačenja u 2014. godini izdvojiti će se sredstva u iznosu od 45.274.000,00 kuna koja su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu i projekcijama za 2015. i 2016. godinu na pozicijama Ministarstva branitelja, Ministarstva socijalne politike i mladih i Ministarstva rada i mirovinskoga sustava. Od 2015. godine objedinit će se sredstva predviđena za vještačenje s pozicija navedenih ministarstava, te će se ista prikazati na pozicijama Zavoda, a sve će biti osigurano u okviru limita ukupnih rashoda nadležnih tijela za vještačenje utvrđenih Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2014. - 2016.

Također, procjenjuje se da će u 2015. godini troškovi vještačenja iznositi oko 38.000.000,00 kuna, što u odnosu na 2014. godinu, kao i na projekcije za 2015. i 2016. godinu predstavlja značajnu uštedu.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja prihvaćen je u Hrvatskome saboru na sjednici održanoj 7. ožujka 2014. godine, nakon što je razmotren na sjednicama radnih tijela, te na sjednici Hrvatskoga sabora. Sve primjedbe i prijedlozi pomno su razmotreni.

Sukladno prijedlozima koji su izneseni na raspravama na saborskim odborima i plenarnoj sjednici, u Konačnom prijedlogu zakona, u članku 5., detaljnije je opisan sadržaj metodologije za provođenje vještačenja koju će Vlada Republike Hrvatske propisati uredbom. Pritom je definirano da će predmetna metodologija sadržavati način utvrđivanja oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore, radne i preostale radne sposobnosti osobe, način rada vještaka i postupak njihovog imenovanja, dokumentaciju potrebna za vještačenje (vrsta i sadržaj), oblik i sadržaj obrasca na kojem se daje nalaz i mišljenje tijela vještačenja, stručni sastav tima vještaka koji provode vještačenje u svrhu ostvarivanja prava.

Nadalje, prihvaćen je prijedlog iznesen u raspravi na Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo Hrvatskoga sabora o potrebi da se izvrši inverzija II. i III. glave Prijedloga zakona, kako bi se na taj način prvo definiralo što se smatra vještačenjem za potrebe ovoga zakona, a da se nakon toga bi se definiralo jedinstveno tijelo vještačenja, te propisala njegova djelatnost.

Prihvaćen je prijedlog Kluba zastupnika HDZ-a da se dodatno propiše hoće li se sredstva za rad tijela vještačenja osiguravati u državnom proračunu na posebnoj stavci ili na stavci Zavoda, pa je u tom smislu redefiniran članak 6. stavak 3. kojim je propisano da se sredstva osiguravaju na poziciji Zavoda.

U Konačnom prijedlogu zakona, u članku 9., definirano je pravo osobe koja se vještači, te osobe koja je određena njegovim pratiteljem na naknadu putnih troškova prilikom upućivanja na pregled radi vještačenja u mjesto koje se razlikuje od njegova mjesta stanovanja.

Člankom 10. Konačnog prijedloga zakona propisana je mogućnost da se posebnim propisom zadrži obvezna revizija nalaza i mišljenja tijela vještačenja. Ova mogućnost trenutno postoji u sustavima ostvarivanja pojedinih prava u području mirovinskog osiguranja,

te pri ostvarivanju pojedinih prava u sustavu branitelja. Predmetnom odredbom ujedno se propisuje obveza jedinstvenog tijela vještačenja da, u slučaju da se revizorskim nalazom ospori nalaz i mišljenje tijela vještačenja, obvezno preispita svoj nalaz i mišljenje uzimajući u obzir navode iz revizorskog nalaza.

Također, u Konačnom prijedlogu zakona izvršene su određene nomotehničke i izričajne prilagodbe.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Nije prihvaćen prijedlog da se zakonom u potpunosti definira metodologija provođenja vještačenja, s obzirom da će predmetna metodologija obuhvaćati, između ostaloga, način utvrđivanja oštećenja, invaliditeta, funkcionalne sposobnosti, razine potpore, radne i preostale radne sposobnosti osobe, te dokumentaciju potrebnu za vještačenje, a što se temelji na dijagnostičkim metodama koje su podložne promjenama sukladno novim znanstvenim postignućima, pa nije primjereno ovu materiju uređivati zakonom, budući da bi svaka promjena iziskivala izmjenu zakona što je neprihvatljivo.

Nije prihvaćen prijedlog iznesen na nekoliko saborskih odbora i na plenarnoj sjednici da se iz djelatnosti jedinstvenog tijela vještačenja izostavi vještačenje za potrebe ostvarivanja prava u sustavu Ministarstva branitelja, odnosno ostvarivanja prava u sustavu zaštite ratnih i civilnih žrtava rata. Navedeni prijedlog nije prihvaćen iz razloga što rad jedinstvenog tijela vještačenja ima za cilj isključivo davanje nalaza i mišljenja, a ostvarivanje pojedinih prava u predmetnim sustavima, odnosno adekvatno valoriziranje danog nalaza i mišljenja, ovisno o okolnostima pojedinog slučaja, u nadležnosti je tijela koja su i do sada u prvom i drugom stupnju odlučivala o priznavanju predmetnih prava.

Prilog:

- Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC		
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU O NACRTU KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O JEDINSTVENOM TIJELU VJEŠTAČENJA		
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu konačnog prijedloga zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja	
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo socijalne politike i mladih	
Svrha dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu konačnog prijedloga zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja	
Datum dokumenta	19. svibnja 2014. godine	
Verzija dokumenta	I.	
Vrsta dokumenta	Izvešće	
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt konačnog prijedloga zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja	
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Nije naveden u Planu	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Ministarstvo socijalne politike i mladih	
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	<p>Predstavnici:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadležnih tijela (ministarstva, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom) - ustanova socijalne skrbi (centara za socijalnu skrb, - akademske zajednice (Pravni fakultet-Studijski centar socijalnog rada, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet); - organizacija civilnog društva; - ureda pravobraniteljice 	
<p>Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?</p> <p>Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p> <p>Ako nije, zašto?</p>		Internetska stranice Vlade RH
	Da www.mspm.hr	Internetska stranica tijela nadležnog za izradu nacrta propisa
		Neke druge internetske stranice
	Internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću trajalo je u razdoblju od 16. rujna 2013. do 12. listopada 2013. godine.	

Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?

Zaprimljene su tri primjedbe od strane Udruge slijepih Međimurske županije, Udruge za skrb djece s posebnim zdravstvenim potrebama 3L te Udruge SJAJ.

Primjedbe su se odnosile na metodologiju po kojoj će se vještačiti, na početak rada tijela vještačenja te pitanje prvostupanjskog i drugostupanjskog vještačenja. Primjedba u vezi s prvostupanjskim i drugostupanjskim vještačenjem je prihvaćena, a primjedbe vezane uz metodologiju nisu stoga što je metodologija predmet uredbe koju će Vlada Republike Hrvatske donijeti u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja.

14. listopada 2013. održan je u Ministarstvu socijalne politike i mladih Okrugli stol na temu izrade Nacrta prijedloga zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja, kojemu su prisustvovali sljedeći predstavnici:

1. Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom,
2. Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina VRH,
3. Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu,
4. Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu,
5. Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske,
6. Zajednice županijskih zajednica udruga hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Republike Hrvatske,
7. Zajednice udruga hrvatskih civilnih stradalnika iz Domovinskog rata Hrvatske,
8. Udruge za pomoć osobama s autizmom Hrvatske,
9. Koalicije za život u zajednici,
10. Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba Dodir,
11. Hrvatskog društva za buloznu epidermolizu Debra,
12. Hrvatskog saveza za rijetke bolesti,
13. Saveza društava multiple skleroze Hrvatske
14. Centra za socijalnu skrb Zagreb,
15. Centra za socijalnu skrb Varaždin,
16. Centra za socijalnu skrb Rijeka,
17. Centra za socijalnu skrb Osijek,
18. Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

Na okruglom stolu predstavljen je Nacrt prijedloga zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja te se raspravljalo o istome. Predstavnici navedenih tijela uglavnom su imali pitanja vezana uz metodologiju koju će tijelo vještačenja koristiti u svome radu, te postupku vještačenja, ideja uspostave tijela vještačenja ocjenjena je kao dobra ali su iznijete bojazni oko stručnosti vještaka koji će vještačiti po novoj metodologiji.

Od strane Ministarstva socijalne politike i mladih naglašeno je da će se provesti edukacija vještaka, te da je ta činjenica također i jedan od razloga početka rada jedinstvenog tijela vještačenja 1. siječnja 2015. godine.

NAPOMENA: u odnosu na Nacrt konačnog prijedloga zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja nije provedeno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću s obzirom da su izmjene u odnosu na Prijedlog zakona neznatne i odnose se isključivo na poboljšanja tehničke naravi.

Razlozi neprihvatanja pojedinih primjedbi zainteresirane javnosti na određene odredbe nacrt	Primjedbe i prijedlozi dionika na Nacrt prijedloga zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja nisu se odnosile direktno na predloženi zakon već na metodologiju po kojoj će se vještačiti
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove